

Osnivanje Centra trebalo bi donijeti bolje dane podvodnim arheolozima, entuzijastima koji strastveno rade svoj posao

PRVA FAZA UREĐENJA Iduće godine muzej

Otvorenje konzervatorsko-restauratorskih radionica s laboratorijskom opremom, uređima, predavaonicom i dormitorijem za gostujuće suradnike čini prvu fazu uređenja i opremanja Centra. Tijekom iduće godine dana najavljeno je otvorenje Muzeja podvodne arheologije, a u istom razdoblju zadarski centar trebao bi postati ključni međunarodni edukativni centar na području podvodne arheologije. To nam je, s neskrivenim zadovoljstvom, najavio ministar kulture mr. Božo Biškupić.

Senzacionalni nalaz:
Kip Apoksiomena

Hrvatsko podmorje iznimno je bogato arheološkim nalazima

Jelena MANDIĆ-MUŠCET

Senzacionalno otkriće hrvatskoga Apoksiomena, brončanog kipa grčkog atleta, koji je izazvao nepodijeljeno oduševljenje svjetskih i domaćih stručnjaka, a potom i međunarodne javnosti, zatekao je našu arheološku struku u posve neprimjerenim uvjetima.

Unatoč apelima eksperata, država je slabo ulagala u podmorska istraživanja, obrazovanje kadrova i nabavu opreme, pa arheolozi na jadranskoj obali nisu imali ni baze u koji su mogli smjestiti potpuno neočekivani, dragocjeni dar mora.

Višegodišnja želja

Potaknuti tom činjenicom, ali i višegodišnjom željom za središnjim istraživačkim centrom na Jadranu, Ministarstvo kulture je, u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom (HRZ), u utorak u Zadru otvorilo Međunarodni centar za podvodnu arheologiju.

Centar je smješten u kompleksu crkve i samostana sv. Nikole u Zadru te obuhvaća prostor i građevine omeđene ulicama B. Petranovića, braće Bersa, fra Donata Fabijanića i trgov ispred crkve sv. Frane.

»Na zadnjoj Unesco-voj konferenciji u Ohridu predložio sam da zadarski centar bude središnji mediteranski

edukacijski centar za izobrazbu kadrova, poput onoga koji smo, zajedno s Hrvatskim restauratorskim zavodom, pokrenuli u Ludbregu. Hrvatska je treća država u svijetu koja je potpisala i ratificirala Unescovu konvenciju o zaštiti podvodne kulturne baštine, u čijem je donošenju aktivno sudjelovala, te će stoga i Centar imati zadaću pridonijeti provedbi te konvencije«, kazao je ministar.

Prema njegovim riječima, u Unescu su izrazito skloni najavljenom projektu, ali službenu odluku treba pričekati do listopada, kada se u Parizu održava glavna skupština.

Dobra ekipa podvodnih arheologa

»Ako zadovoljimo njihove kriterije, a smatramo da hoćemo, postat ćemo Unescov međunarodni, mediteranski centar za edukaciju na projektima podvodne arheologije. Takav centar sada ne postoji na Mediteranu. Imamo do-

Ako zadovoljimo Unescove kriterije, postat ćemo središnji mediteranski centar za edukaciju na projektima podvodne arheologije

Proveo u moru gotovo dvije tisuće godina: Stanje Apoksiomena kad je nađen

U konzervatorskim radovima sudjelovali su vodeći strani i domaći stručnjaci: Apoksiomen

Zaštita podmorskih nalazišta preduvjet je očuvanja kulturnog blaga hrvatskoga podmorja

Zadar središte podvodne arheologije na Mediteranu

Potica za osnivanje Centra bilo je otkriće brončanoga kipa – hrvatskoga Apoksiomena, a otvoren je potporom Ministarstva kulture

Tipične jadranske amfore često su na meti kradljivaca

bru ekipu podvodnih arheologa, a osim toga Zadar je sveučilišni centar sa studijem arheologije, bogat arheološkim nalazima i na kopnu i u podmorju. Ondje će se obrazovati domaći i strani podvodni arheolozi«, nada se ministar Biškupić.

Iako inicijativa za osnivanjem centra za podvodna istraživanja potječe iz zadarskoga Arheološkog muzeja, koji u tome naumu nije uspio kroz dugi niz godina, ministar ističe da je Centar utemeljen zaslugom Ministarstva kulture.

»Potreba za osnivanjem centra nameće se zbog iznimno velikog i značajnog udjela podvodne, a naročito podmorske arheologije u cjelokupnom fundusu hrvatske kulturne baštine. Naročiti poticaj bio je nalaz Apoksiomena, koji je zahtijevao angažman vrhunskih stručnjaka i opremanje specija-

liziranim instrumentarijem za njegovo restauriranje, provedeno u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Zagrebu«, objasnio je ministar.

U planu nabava broda

Prema informacijama dobivenima iz njegova kabineta, »inicijativom ministra Bože Biškupića od 1999. godine, pa potom u zadnje dvije godine, Ministarstvo kulture uložilo je osam milijuna kuna u građevinsku sanaciju, uređenje i opremanje dvaju krila bivšeg samostana sv. Nikole u povijesnoj jezgri zadarskog poluotoka«.

U Ministarstvu planiraju i nabavu kvalitetnog broda za podvodna istraživanja, pa se nadamo da za podvodne arheologe, velike entuzijaste koji se strastveno bave svojim poslom bez obzira na kronično loše financijske uvjete, dolaze bolji dani.